

Ольга Барна,
д. мед. н.,
професор кафедри діабетології
НМАПО імені П.Л. Шупика,
Голова правління
ВГО «Асоціація превентивної
та антивейджинг медицини»,
директор видавництва
спеціалізованої
медичної літератури «Медікс»

Щоб слово «лікар» звучало гордо!

Чому так сталося, що українські ЗМІ часто не подають об'єктивної картини суспільного життя, пропонують спрощені відповіді на складні запитання, замість інформування про соціально значущі явища займаються пошуком дешевих сенсацій, всіляко потурають низьким смакам, часом переступають через мораль, прагнучи розважити публіку?

«Пацієнтка померла під ножом пластичного хірурга»... «Медицина за хабарами перегнала міліцію»... «Батьки позиваються до лікарів пологового будинку за смерть немовляти»... Читаю заголовки українських новин, присвячених медицині, – і просто душа перевертається. Як медик з багаторічним стажем я добре знаю про величезний тягар проблем і викликів, які стоять перед українською охороною здоров'я. І мені, як і тисячам українських лікарів, які своєю сумлінною працею щоденно протистоять цим проблемам, часом у неймовірно складних умовах рятуючи життя людей, дуже прикро, що серед потоку негативної інформації практично не знаходиться місця для хоч якогось позитиву, вже не кажучи про аналіз стану галузі чи спроби формулювання суспільної програми порятунку вітчизняної сфери охорони здоров'я.

Загальновідомо: щоб якась тема стала новиною, має бути інформаційний привід – таким є професійний стандарт діяльності ЗМІ. Утім, розуміння того, що вважати інформаційним приводом, у наших «творців новин» часом доволі специфічне.

Приміром, щойно у Нью-Йорку відбулося засідання високого рівня Генеральної Асамблеї ООН з профілактики неінфекційних захворювань та боротьби з ними. З промовою на цьому форумі виступив, зокрема, і Президент України В. Янукович. Констатувавши той факт, що основна частка смертей в Україні припадає саме на неінфекційні захворювання (серцево-судинні, онкологічні захворювання та цукровий діабет), Президент України акцентував увагу на суспільному значенні боротьби з цими хворобами і важливості їхньої своєчасної профілактики.

Медицина за хабарами перегнала міліцію (опитування)

Понад 80% українців вважають, що за два останні роки рівень корупції в Україні не зменшився.

Як передає кореспондент УНІАН, про це свідчать результати дослідження, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології у співпраці з Європейською дослідницькою асоціацією. Згідно з опитуванням лише 5% респондентів визнали, що рівень корупції в Україні у 2011 році зменшився порівняно з 2009-м. Натомість понад 41% вважають, що він зріс, а 39% переконані, що не змінився.

«Проте частка громадян, які засвідчили власний досвід зіткнення з різного роду корупційними ситуаціями, знизилася з 62,5% у 2009 році до 60,1% – у 2011», – уточнила керівник експертної ради Європейської дослідницької організації Світлана Горна.

Щодо найбільш корумпованих інституцій, то понад 64% респондентів вважають, що найбільше нею вражена ДАІ, близько 60% назвали судову систему і стільки ж – сферу отримання медичних послуг. Четверте місце утримує міліція (не включаючи ДАІ), поширення корупції в якій визнали трохи більше 59% опитаних.

«Варто підкреслити, що в 2011 році система охорони здоров'я за сприйняттям корупції наздогнала судову систему і міліцію, яка раніше одноосібно посідала третю сходинку цього антирейтингу», – зазначила С. Горна.

Також дослідження показало збільшення випадків вимагання хабара. Якщо в 2009 році з цим стикнулося трохи більше 22% тих, хто був втягнений у корупційні дії, то цього року таких було вже майже 26%. Тенденцію до збільшення має і використання особистих зв'язків, з чим стикнулися 15,3% у 2011 році проти 13,7% – у 2009. Стабільною залишається лише ситуація з добровільними хабарами, в яких зізналися 10% опитаних і у 2009, і у 2011 роках.

Дещо знизилася порівняно з позаминулим роком частка громадян, готових протистояти корупції, яка нині становить 34% (у 2009 – 36%). «Проте лише 4% жертв корупції зізналися, що намагалися захистити свої права перед чиновником. Основною причиною неоскарження дій посадовця залишається вповненість, що така спроба все одно буде марною», – прокоментувала С. Горна.

Важливою зміною останніх двох років є зростання частки тих, хто не згоден виправдовувати корупційні дії для самого себе, навіть якщо це полегшило б розв'язання власних проблем. «Порівняно з майже 40% у 2009 році, нині таких громадян України в цілому стало трохи більше 41%», – сказала експерт.

«Загальна тенденція 2011 року в корупційній практиці в Україні є такою: водночас зі сталим зростанням уявлення про поширеність корупції в різних сферах спостерігається певне поглиблення корупції – вона проявляється в дедалі більшій кількості сфер людського життя», – підсумувала заступник директора Київського міського центру соціології Вікторія Захожа.

Опитування проводилося Київським міжнародним інститутом соціології у співпраці з Європейською дослідницькою організацією у березні-квітні 2011 року в усіх областях України та АР Крим методом особистого інтерв'ю. Вибірка є репрезентативною для дорослого населення (віком від 18 років) України і становить 10 639 осіб. Ймовірна похибка $\pm 1\%$.

Вперше надруковано в ONLINE
версії на сайті УНІАН

<http://www.unian.net/ukr/news/news-457738.html>

Лікарі вбили її своєю недбалістю

«Погляньте на нашу наречену...», – з невимовним болем батько Ольги Горбатої показує світліну. На ній – дівчина у білій весільній сукні лежить у труні... Другого серпня у Чернівцях 25-річна Ольга Горбата померла від інфаркту. Батьки звинувачують у трагедії лікарів і звернулися до прокуратури.

Газета «Молодий буковинець», 20 серпня 2010 р.
[http://molbuk.ua/vnomer/kriminal/
30083-likari-vbili-yiyi-svoyeju-nedbalistju.html](http://molbuk.ua/vnomer/kriminal/30083-likari-vbili-yiyi-svoyeju-nedbalistju.html)

Лікарі приватної клініки вбили дівчину під час простої операції

У Запоріжжі на операційному столі в приватній клініці померла дівчина. За фактом смерті порушено кримінальну справу. ... У той день дівчина відправилася разом з матір'ю в приватну клініку «Тест» для проведення пластичної операції. Пацієнтці зробили загальний наркоз і приступили до операції. Однак під час операції щось пішло не так. Лікарі пояснили схвильованій матері, що дівчину вдало вивели з наркозу, проте трапився рецидив. За словами родичів Ксенії, співробітники центру намагалися приховати факт загибелі пацієнтки на операційному столі.

Газета «Коментарі», 14 вересня 2011 р.
<http://ua.life.comments.ua/2011/09/14/160082/likari-privatnoi-kliniki-vbili.html>

У Львові за хабар затримано лікаря наркодиспансеру

У Львові правоохоронці затримали під час одержання хабара лікаря-нарколога Львівського обласного державного клінічного наркологічного диспансеру. ... Лікар-нарколог вимагав 1 тисячу гривень за складання висновку, згідно з яким громадянин, від якого він вимагав хабар, не перебував у стані алкогольного сп'яніння, хоча насправді результати обстеження показали, що вміст алкоголю в його крові становив 0,36 проміле.

УНІАН, 25 серпня 2011 р.
<http://health.unian.net/ukr/detail/223531>

70% українців дають лікарям хабарі

Київ. Майже 74% українців вважають, що в системі охорони здоров'я існує корупція і 44% згодні на страхову медицину. Більшість (74,6%) українців вважають, що система охорони здоров'я в країні корумпована. Майже половина населення стикалася з корупцією особисто, а 43,4% опитаних заявили, що медпрацівники державних установ прямо вимагали гроші.

«ТСН», 1+1, 28 лютого 2011 р.
<http://tsn.ua/ukrayina/70-ukrayinciv-dayut-likaryam-habari.html>

Проте, на жаль, цей світовий форум не видався українським ЗМІ досить важливим інформаційним приводом, аби піддати тему профілактики неінфекційних захворювань хоч якомусь обговоренню чи аналізу. А між тим, сотні тисяч наших співвітчизників могли б залишитися живими, якби були краще поінформовані про ризики для свого здоров'я, пов'язані зі способом життя, – нездорове харчування, тютюнокуріння, недостатню фізичну активність тощо. Висока тривалість життя в розвинених країнах – результат не лише якісних медичних послуг, але й численних багаторічних соціальних проєктів і загальногромадянських інформаційних кампаній, що в них беруть активну участь і медична громадськість, і засоби масової інформації. Роль останніх у таких просвітницьких кампаніях є ключовою.

Медична спільнота України відкрита до співпраці, ми готові надавати важливу для громадян інформацію про способи попередження тих чи інших захворювань; але ж ми не володіємо ресурсами і технологіями для її масового поширення, тому потребуємо підтримки ЗМІ. Більше того, ми хотіли б сподіватися на допомогу ЗМІ у загальному піднятті, так би мовити, рейтингу наукової медицини в Україні. Адже не секрет, що багато наших людей, замість звертатися до лікарів, надають перевагу знахарям і ворожкам – і в багатьох випадках це має фатальні наслідки для їхнього здоров'я чи й життя.

Останнім часом у мене склалося стійке враження, що українські засоби масової інформації (рівною мірою і телебачення, і друковані видання) збилися з битої дороги кудись на манівці. І ми всі разом – українське громадянське суспільство загалом і професіонали охорони здоров'я зокрема – мусимо добре погукати, аби вони почули нас, намацали потрібну стежку і повернулися на шлях (пробачте за патетику) Істини. Адже чесні ЗМІ, що усвідомлюють свою місію надавати громадянам суспільно важливу інформацію (зокрема, про збереження найціннішого скарбу кожної людини – її здоров'я), дуже потрібні нам усім.